

VRELCI

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

Številka 7 (131)

Julij 1984

Novi predsednik CDS

TOVARIŠ TURNŠEK TONE

Na zadnjih volitvah ste bili izvoljeni v centralni delavski svet, nato pa imenovani za predsednika?

Ustaljena praksa v naši delovni organizaciji je, da se funkcije — tudi ta — prenašajo iz TOZD in DS Skupnih služb. Ker so bili dosednji predsedniki že iz DSSS, TOZD Zdravilišče dejavnosti in Polnilnice, je sedaj vrsta na našem TOZD-u.

Nekaj izkušenj s podobnega delovanja že imate?

Bil sem predsednik konference sindikata v naši DO pa mi je mandat potekel.

Kot predsednik centralnega delavskega sveta boste imeli velike odgovornosti?

Vse pomembne odločitve se najprej sprejemajo v posamezni temeljni organizaciji. Centralni delavski svet je usklajevalni organ vseh širše sprejetih odločitev. Biti predsednik je odgovornost, vendar pa ne v omenjenem pomenu.

Kakšne dnevne rede vaših sej lahko pričakujete v bodočem obdobju?

V sedanjí srednjeročni program še

vsekakor sodi izgradnja vzdrževalnega objekta — za vse vzdrževalce.

Obširne bodo priprave in razprave za prihodnji srednjeročni plan. Osnovne smernice zanj so že nakazane. Seveda bomo sprejemali samo okvirni plan.

Z vse težjo gospodarsko situacijo, ki nastaja v svetu in pri nas, bo verjetno na dnevni red prišla tudi nova ocenitev del in nalog — seveda pa ni rečeno, da bo to kmalu.

Večjih novogradenj vsekakor nismo sposobni (finančno), bo pa precej večjih del — adaptacij ipd.

Seveda pa bomo obravnavali tudi tekočo problematiko od bilanc naprej.

Kaj vam pomeni funkcija predsednika?

Funkcija je vsekakor odgovorna, vendar pa tudi častna, ker v določenih trenutkih predstavlja celotno delovno organizacijo. Res pa je ta funkcija v današnjih časih nekoliko težja kot je bila pred leti.

In želje?

Da bi kmalu prišli boljši časi, da lahko odpremo še kakšno novo delovno mesto za tiste, ki pridejo za nami.

KJ

Polletni obračun

POROČILO DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Prikaz o gibanju uspešnosti poslovanja je oprt le na fizične kazalce. Kazalci o tem so vzpodbudni, obenem pa ne odražajo rezultatov dela. Manjkajoči finančni kazalci o gibanju vseh elementov celotnega prihodka bodo šli v obratno smer. V njih se manifestirajo razmere na svetovnem in nacionalnem tržišču, tako pri povpraševanju po naših storitvah, kakor tudi v nekaterih odsevih zaviralnih državnih ali samoupravno dogovorjenih instrumentov za stagnacijo cen. Letos smo bili pričre neenakih pogojev za umiritev cen. To pa zato, ker so se z instrumenti izvršnega sveta najprej podražili ključni artikli (energija, osnovni živilski artikli in podobno) nato pa je sledila zapora (zamrznitev cen). Poslovanje pod opisanimi pogoji je teklo domala celo prvo polletje. Določanje mejnih stroškov (meja koristnosti) se oddaljuje od normalnega tržnega obnašanja. Delavcem v proizvodnji je ostalo dokaj malo manevrskega prostora za učinkovito posredovanje. Spričo tega so ostali nepokriti izplačani osebni dohodki. Da realizaciji prepotrebne akumulacije ni bilo mesta, pove že prva ugotovitev. Restriktivni ukrepi so tudi v preteklo-

sti ostali neučinkoviti. Preložili so le divjanje cen na nekoliko kasnejše obdobje.

Nobene logične razlage ni za zamrznitev cen na zatečenem nivoju. S tem so se ustvarila neskladja med penzijsko ceno in med ceno jedil po naročilu v prid slednjih. Posebno tujcem je postala penzijska cena nezanimiva. Ukrep je povzročil razpad ustaljenega in v uzancah utemeljenega režima penzijske cene. Povzročil je, da se tuji niso posluževali rezervacijskih storitev, ker je bilo ugodnejše rezervirati le sobo, hraniti pa se po jedilniku.

Rezultati prvega polletja — merjeni s fizičnimi kazalci — so bili dobri.

Vseh nočitev je bilo 144.775 (indeks 115), inozemskih 52.736 (indeks 121). Tendenco ožvljanja zaznamujemo pri bolnikih, ki se zdravijo na družbene stroške 29.804 (indeks 114) in nadaljevanje rasti števila domačih samoplačnikov (indeks 110).

Indeks strukture inozemskih gostov je pri vseh glavnih skupinah v porastu. Ne more nas zadovoljevati indeks 76 za nočitve v zasebnem sektorju. Vzporedno je porasla povprečna izkoriščenost ležišč od 42 % v 1993. letu na 54 % v letu 1984. Število penzijskih obrokov se giblje v okvirih doseženih nočitev. Količine prodanih pijač upadajo. Vzroke za to lahko najdemo v

neugodnih vremenskih razmerah in v visoki prodajni ceni (prometni davek).

Zdravniški pregledi dajejo dokaj pestro sliko. Simptomatična je primerjava v nočitvami. Leta 1984 je bilo na en zdravniški pregled 6,33 nočitev, leta 1983 pa je bilo na en pregled 5,73 nočitev. V strukturi pregledov je indeks 106 za tuje goste ugoden, manj pa indeks 93 za domače samoplačnike. Pri pregledih bolnikov na družbene stroške je indeks ugoden — 106.

V fizioterapiji in hidrotterapiji so vse vrste storitev v ugodnem porastu.

Nobeni rezultatov še ni na področju novo uvedene ponudbe iz medicinsko športne rekreacije. Temu segmentu moramo takoj posvetiti vso pozornost.

Normativi porabljenega delovnega časa na enoto »proizvoda« so v vseh storitvah ugodni. Ugotovitev, da je bilo manj »prostega teka« v delovnem ciklusu, je ustrezna in dokazuje, da je v izrabi fonda delovnega časa še dosti rezerv. Aktivirati jih je mogoče z intenzivnejšo izkoriščenostjo sezonskih obdobj in nastanitvenih kapacitet.

Motenj v preskrbi z osnovnimi živili in z energijo ni bilo.

Uvedli smo službo animacije in obveščeniosti za goste. Popestrili smo tudi izbor prireditev. Pri tem rezultati niso vzpodbudni. Vkljub dobri obveščeniosti, so prizorišča pol prazna. S

kulturnimi programi ne moremo ustre-
 čni raznoterim okusom naših obiskoval-
 cev.

Osebnih dohodki in podražitve nas
 ne zadovoljujejo. Čeprav rastejo realni
 in nominalni kazalci proizvodnje, osebni
 dohodki zaostajajo na podpopreč-
 jih.

POROČILO DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE POLNILNICA

V prvi polovici leta temeljna orga-
 nizacija ni dosegla zastavljenih planov,
 tudi prodaja je bila nižja kot v pre-
 teklem letu. Če pogledamo številke,

	1984	1983	Indeks
litri mineralne vode na eno uro polnilnice	419,94	449,26	94
kg CO ₂ na uro plinarne	71,21	71,66	100
litri mineralne vode in trimvita na uro temeljne organizacije	113,35	116,47	98
kg CO ₂ na uro temeljne organizacije	4,81	5,30	91

Produktivnost je slabša, ker ni bilo
 mogoče števila ur zmanjšati toliko, ko-
 likor je padec prometa. Za zmanjšano
 prodajo sta verjetno kriva tudi slabo
 vreme v letošnji prvi polovici in pa-
 dec življenjskega standarda.

Že ob tromesečju je temeljna orga-
 nizacija dosegla slabše rezultate kot v
 preteklem letu. Osnovni razlog je v ne-
 usklajenih prodajnih cenah, ki jih žal
 tudi v drugi polovici leta nismo uspeli
 uskladiti. Vse aktivnosti prodajne
 službe in ostalih strokovnih delavcev
 so bile naravnane tako, da bi cene po
 odmrznitvi čimprej uspeli uskladiti.
 Posledica tega bo, da bo polletni fi-
 nančni rezultat slabši kot smo pričako-
 vali.

POROČILO DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE VZDRŽEVALNA DE- JAVNOST

Število opravljenih ur, kot osnovni
 kazalec poslovanja v temeljni organi-
 zaciji, nam pove, da je bilo poslovanje
 v prvi polovici leta 1984 zadovoljivo.
 Kljub 15 % povečanju števila nočitev
 nasproti lanskemu letu, je bilo za
 vzdrževalna in tudi nekatera investicijska
 dela porabljeno za 4 % manj
 delovnih ur ko v enakem obdobju lani.

Vse delovne skupine razen pralnice
 in kurilnice so porabile manj delovnih
 ur kot lani. V pralnici je opravljenih
 25.764 ali 1 % več ur kot leto prej, ven-
 dar je teža opranega perila za 15 %
 večja kot lani, kar kaže, da se je storil-
 nost kljub težkim pogojem dela pga-
 večala. Na eno uro pralnice je bilo
 opranega perila 21,36 kg.

Tudi v kurilnici je porabljena
 več delovnega časa kot preteklo leto,
 in sicer za 3 %. To je predvsem zaradi
 izredno dolge kurilne sezone, deloma
 pa tudi zaradi vzdrževalnih del v pral-
 nici. Nekateri delavci iz kurilnice vzdr-
 žujejo tudi pralno linijo. Ta je zaradi
 iztrošenosti in prekomerne obremenit-
 ve velikokrat v okvari. Tudi stroški
 vzdrževanja iz leta v leto naraščajo.

Skupina gradbenikov in kovinarjev
 sta poleg rednega vzdrževanja izvajali
 še nekatera investicijska dela pri adap-
 taciji terapije oz. zamenjavi toplovod-
 nega omrežja. Skupina gradbenikov pa
 še izvaja gradbena dela pri zunanjih

lahko vidimo, da je prodaja dosegla
 2 % manj mineralne vode kot lani in
 6 % manj kot je bilo planirano, brez-
 alkoholne pijače trimvit 24 % manj kot
 lani in 12 % manj kot je bilo planira-
 no; prodaja plina je enaka kot lani,
 po dinamiki plana pa nižja kot smo
 predvideli.

Fizičnemu obsegu primerno je tudi
 manjše število opravljenih ur, saj je
 v sami polnilnici za 3 % manj oprav-
 ljenih delovnih ur.

Kazalci uspešnosti v prvi polovici
 leta, merjeni skozi fizični obseg dela
 in opravljene ure, so nekoliko slabši
 kot v preteklem letu.

ureditvi hotelskega kompleksa Sava in
 parkirišč. V prvi polovici letošnjega
 leta je opravila 18.126 ur oz. 8 % manj
 kot v lanskem letu, kar pa gre v glav-
 nem na račun odsotnosti enega delavca.
 Skupina kovinarjev pa je opravila v
 prvi polovici leta 22.284 ur, kar je za
 4 % manj kot v enakem obdobju lani.
 Tudi tukaj predvsem zaradi odsotnosti
 dveh delavcev, ki sta bila na odsluž-
 nju vojaškega roka.

Pri enoti parki je še naprej zasle-
 diti upadanje števila opravljenih de-
 lovni ur, predvsem zaradi pomanjka-
 nja sezonskih delavcev, ki bi delali na
 urejanju zelenic in čiščenju parkov.
 Tudi za redno zaposlitev na teh delih
 je čedalje manj interesa. Najverjetnej-
 še zaradi nizkih osebnih dohodkov de-
 lavcev, ki delajo na podobnih delih.
 Ne glede na vsakodnevne težave, ki nas
 spremljajo, pa se je okolica hotelov
 polepšala, delavci, ki delamo na teh
 in podobnih delih pa se bomo trudili,
 da bo prijeten izgled dobila tudi širša
 okolica parkov in sprehajalnih poti.

POROČILO PRODAJNE SLUŽBE ZA PRODAJO STORITEV ZDRAVILIŠKE DEJAVNOSTI

Počasno oživljanje turističnega pri-
 liva iz inozemstva, ki ga beleži jugo-
 slovansko turistično gospodarstvo, se je
 v določeni meri odrazilo tudi na priliv
 gostov v Rogaško Slatino.

Kljub temu, pa je treba poudariti,
 da se rezultati sami od sebe ne bi po-
 kazali v takšnem obsegu. V preteklem
 zimskem obdobju smo namreč izpeljali
 vrsto akcij za pospeševanje prodaje in
 uspešno vključili nekaj novih posred-
 nikov — organizatorjev potovanj iz
 inozemstva. Vlaganja in napor v tej
 smeri so se torej obrestovali in pove-
 čanje števila inozemskih nočitev za
 21 % predstavlja lep uspeh. Primerja-
 va doseženih cen daje še bolj ugoden
 rezultat in v tem je tudi glavna osno-
 va, da se je prihodek TOZD povečal za
 71 %.

Dejstvo je, da z domačimi cenami,
 ki so omejene na eni strani z dovo-
 ljeno stopnjo povečanja, na drugi strani
 pa s kupno močjo domačih gostov
 ne bi mogli doseči takšnih rezultatov.

Kljub temu pa so tudi domači go-
 sti izredno pomembni za doseganje
 prodaje oz. prihodka. Poleg osnovne
 penzijske in zdravstvene, je pomemb-
 no doseganje ostale izvenpenzijske
 prodaje. Očitno je, da se delež fiksnih
 stroškov na enoto proizvoda pri pove-
 čanju obsega dela zmanjšuje. To mo-
 ramo upoštevati tudi ko se opredelju-
 jemo o politiki cen za naprej, npr. za
 zimsko obdobje, ki je pred nami.

Aktivni smo bili na domačem trgu
 in vzpostavili smo dobre poslovne od-
 nose z vrsto novih delovnih organizacij
 na področju rehabilitacije in rekre-
 acije oz. oddiha delavcev v Rogaški
 Slatini. Nadaljevali smo prizadevanja
 v zvezi z novim programom MPAO za
 naslednje izvensezonsko obdobje.

V statističnih podatkih je prikaza-
 na povprečna izkoriščenost. Zasedenost
 ni realna, saj je treba upoštevati le
 dejansko odprte kapacitete po mesecih.

Ta primerjava kaže, da smo dosegli
 73 % izkoriščenosti odprtih kapacitet.

Skupno povečanje števila nočitev za
 15,8 %, od tega 12 % pri domačih in
 21 % pri inozemskih gostih v primerja-
 vi v enakem obdobjem prejšnjega leta,
 istočasno navajamo razmišljanja o tem,
 kaj je treba še storiti, da bi ta poziti-
 ven trend zadržali tudi v drugem pol-
 letju, prav tako pa tudi še naprej.

Program oz. naloge, ki smo jih
 sprejeli za povečanje prodaje, se v ce-
 loti še ne izvajajo. Zadnja analiza do-
 slej opravljenih aktivnosti po posamez-
 nih poslovnih funkcijah kaže na to, da
 je treba nujno izpeljati celotni zastav-
 ljeni program in tako izboljšati kva-
 liteto dela na vseh področjih — od
 kvalitetnih in dinamičnih poslovnih
 odločitev do kvalitetnega izvajanja stor-
 ritev vseh vrst, domiselnosti in poslov-
 nosti, organizacije dela itd.

Veliko več pozornosti je treba po-
 leg zagotavljanja reprodukcijskih sred-
 stev posvetiti kadrom, ki v storitveni
 dejavnosti, kot je naša, nosijo veliko
 breme in odgovornost za doseganje po-
 stavljenih ciljev. Vprašanje ustreznega
 sistema za osebno stimulacijo je pri
 tem ravno tako ključnega pomena.
 Nedopustno je, da bi še naprej zaradi
 pomanjkanja kadrov opuščali nekatere
 dobre zamisli za povečanje prihodka.
 Pri tem pa je, kar je najbolj proble-
 matično, vedno prizadeta kvaliteta stor-
 ritev.

Prizadevanja na tržišču, da pridobimo
 čimveč gostov, predvsem inozem-
 skih, bodo dala ustrezne rezultate le,
 če bomo gradili dobro ime na dobri
 kvaliteti. Če bodo naši gosti dobro
 sprejeti in bodo našli zanimivo, pestro
 in kvalitetno ponudbo, se bo lahko naš-
 še prodajno tržišče ustrezno razvijalo.
 Istočasno pa je to osnovni pogoj za
 doseganje boljših cen. Pri vedno ostrej-
 ši konkurenci v inozemstvu si lahko le
 s temi argumenti izborimo ustrezen
 delež na trgu.

**Vsakodnevni
 kozarec zdravja**

magnezijeva slatina

DONAT Mg

POROČILO PRODAJNE SLUŽBE ZA PRODAJO PROIZVODOV POLNILNICE

V prvih šestih mesecih letošnjega leta je polnilnica prodala: odstopanje od 1983

15,872.486	
mineralne vode	— 2 %
2,379.597	
brezalkoholne pijače	— 24 %
2,078.465 plina CO ₂	enako,

kar pomeni v primerjavi z lanskim letom pri pijačah manj in pri plinu enake količine.

V primerjavi z zastavljenimi plani pa je prodaja manjša pri mineralnih vodah za 6 %, brezalkoholnih pijačah za 12 % in pri prodaji plina CO₂ za 11 %.

Kot vidimo, so rezultati slabši kot v preteklem letu in slabši kot smo si jih s plani zastavili. Delni razlog je v splošni situaciji — stalno padanje življenjskega standarda, delni pa je tudi v vremenskih razmerah, ki so v letošnjem letu izredno neugodne — deževje.

Politika cen v letošnjem letu je situacija na tem področju še poslabšala, saj smo večkrat spreminjali cene in jih morali vračati na prejšnji nivo, kar vsekakor za naše kupce ni bilo v redu. Zaradi politike cen je tudi temeljna organizacija v čedalje slabši finančni situaciji, ker se škarje zožujejo — stroški nekontrolirano rastejo, prodajne cene pa so omejene.

Prodajna služba je aktivno sodelovala na obeh sejnih — v Zagrebu in Novem Sadu. Osebna prodaja je bila pospešena, posebno na terenih, kjer smo iz podatkov ugotovili da prodaja pada.

Računamo, da bo v drugem polletju prodaja porasla in ocenjujemo, da bomo planirano prodajo dosegli. Vendar pa je rezultat tesno povezan s turističnim gibanjem ob Jadranski obali, kakor tudi z nadaljnim gibanjem standarda.

VREDNOSTNI OBRAČUN — BILANCE USPEHA POROČILO EKONOMSKO FINANČNEGA SEKTORJA

ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Povečan obseg dejavnosti in po investiciji izboljšane storitve se odražajo tudi v celotnem prihodu temeljne organizacije, ki je v znesku 369,336.328 din za 71 % večji od lani in 6 % večji od planiranega. V enakem razmerju so se povečali tudi stroški za material in storitve, za kar je porabljena polovica iztržkov. Amortizacija in drugi stroški so povečani za 55 %. Razlika je dohodek v znesku 130,110.855 din (ind. 175). Ta pokriva vse obveznosti iz dohodka, ki smo jih morali v prvem polletju plačati in 60 % obračunanih osebnih dohodkov. Obračunani osebni dohodki so v znesku 83,262.754 din večji za 63 % od lanskega zneska — za povečano obračunsko vrednost točke 40 %; 10 % je bilo več opravljenih delovnih ur in razlika zaradi povečanih dodatkov (za podaljšano delo in deljen delovnik) ter neizkoriščenih ur. Ob tem pa je povprečni neto osebni dohodek v

prvem polletju 18.909 din, komaj za 10 % večji od občinskega povprečja za prvo tromesečje tega leta.

Plačane obveznosti iz dohodka so za 170 % večje od lani, ker v celoti vključujemo plačane obresti od kreditov za zadnjo investicijo. Čeprav vsa poraba dohodka še ni pokrita, je nesporno ta investicija omogočila povečanje dohodka in zaposlitve tako v zdravstvu kot v hotelu Sava. V tem poslovodstvu je dosežena četrtina iztržkov temeljne organizacije in polovico večja povprečna cena penziona kot v ostalih hotelih. K večjemu dohodu je prispeval tudi večji delež tujcev v nočitvah: + 36 %, v iztržku + 40,5 %.

Ob predpostavki, da bomo tudi v drugem polletju obdržali taka razmerja in da bomo do konca izvedli dogovorjene naloge, bo letna bilanca temeljne organizacije izravnana, zato nepokrite osebne dohodke iz prvega polletja v znesku 34,074.843 din opredeljujemo za sezonsko izgubo.

POLNILNICA

Celotni prihodek — 226,444.017 din ni dosegel pričakovanega in je 39 % višji od lanskega. Istočasno so se stroški povečali za 45 % — cene pri dobaviteljnih in prevoznikih niso bile tako zamrznjene kot za proizvode polnilnice. Dohodek je zato večji le za 27 % in znaša 63,539.317 din. V celoti pokriva vse plačane prispevke in pogodbene obveznosti ter izplačane osebne dohodke. Zmanjšano je le združevanje za delovno skupnost za 1,500.000 din in pospešena amortizacija je obračunana v enakem znesku kot lani — 2,000.000 din. Pokrit je obvezni rezervni sklad 2,541.600 din in ostane za stanovanska sredstva samo 14.787 din.

Če bodo do konca leta dosežene planirane količine prodaje, kot predvideva komercialna služba, bodo ob uveljavljenih cenah še doseženi pričakovani skladi. To v prvem polletju, ko pri mineralni vodi prodajna cena pokriva le proizvodne in prodajne stroške, pri Trimvitu pa je celo 1,36 din izgube po steklenici, ni bilo doseženo.

Ob manjšem obsegu proizvodnje v prvem polletju je bilo zmanjšano tudi število opravljenih delovnih ur in s tem manjše povečanje osebnih dohodkov (ind. 139).

VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

je bila močno vključena v zadnji fazi investicije, predvsem v zdravstvu in komunalni ureditvi kot izvajalec in kot posrednik storitev drugih. Zato je celotni prihodek enkrat večji od lanskega in znaša 124,441.332 din. Več vgrajenega matlaira in

vgrajenega materiala in storitve drugih povečujejo tudi stroške, vendar je dohodek 32,916.786 din za 81 % večji.

Pokriva vse obveznosti iz dohodka in izplačane osebne dohodke ter ostane 3,375.964 din za sklade.

Razporeditev za obvezni rezervni sklad 1,316.671 din, za stanovansko izgradnjo 653.659 din in za poslovni sklad 1,405.633 din je začasna, ker bodo v teh mesecih korišćeni letni dopusti in bo v naslednjem obračunu relativno manj ostanka dohodka.

Opravljenih delovnih ur je bilo tudi v prvem polletju manj kot lani. Znesek obračunanih osebnih dohodkov je večji za 45 %, na kar je poleg ob-

računske vrednosti točke vplivalo tudi sobotno in nedeljsko delo.

SKUPNE SLUŽBE

pokrivajo stroške poslovanja z združevanjem dela dohodka temeljnih organizacij, za kar imamo v letnem planu določena merila. V polletnem obračunu je združen znesek, ki je potreben za pokritje stroškov, prispevkov in obračunanih osebnih dohodkov in je nižji od polovice letno dogovrjenega zneska za 3 milijone din. V primerjavi z lanskim je združen dohodek za delovno skupnost večji za 43 %. Skladno z delovnim programom so precej povečani stroški potovanj. Polovica sredstev pa je porabljena za osebne dohodke, ki so v znesku 20,440,106 din povečani za 43 %, ker je za 3 % več tudi opravljenih delovnih ur.

Tudi letos smo se srečali na Boču

16. junija 1984 je Društvo invalidov občine Smarje organiziralo že 4. srečanje invalidov na Boču.

Tokrat se nas je zbralo rekordno število cca 600 invalidov iz Slovenije in Hrvaške: tu so bili invalidi iz Ljubljane, iz Laškega, Mozirja, Velenja, Slovenskih Konjic, Slovenske Bistrice, Žalca ter iz Čakovca in Koprivnice iz SR Hrvatske.

Letos je bilo še posebej praznično, saj smo ob že tradicionalnih rekreativnih igrah za invalide praznovali tudi 15-letnico obstoja in delovanja društva.

V kulturnem programu so sodelovali recitatorji, pevski zbor ter slavnostni govornik, podpredsednik OK SZDL Smarje.

Srečanja so se udeležili tudi predstavniki Zveze društev invalidov Slovenije ter Zveze za rekreacijo in šport invalidov Slovenije iz Ljubljane, predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz občine in krajevne skupnosti Rogiška Slatina, pa predstavniki Planinskih društev Rog. Slatina in Poljčane.

Še posebej je pohvalno, da so se prvič udeležili srečanja člani aktivov invalidov iz Mizarstva, Bohorja, Vitala in Ingrada, invalidi iz aktivov Zdravilišča, Steklarne in KORS-a pa smo že stari znanci tudi na Boču. Še posebej aktivni so bili tokrat invalidi iz Steklarne, saj so s svojim delom pomagali tako pri organizaciji kot pri sami izvedbi tekmovanja in pri drugih delih.

In kaj naj rečem za zaključek?

Nekoliko aktivnejši bi lahko bili — mislim na nas — v Zdravilišču kot 50 članski aktiv.

Sicer pa še ni nič zamujenega. V bližnji prihodnosti načrtujemo srečanje na športnem področju med aktivni invalidov iz drugih delovnih organizacij naše občine, pa pričakujemo, da bomo aktivnejši takrat.

Na Boču je bilo lepo in prijetno — zato želimo, da bi bilo takšno tudi naslednje srečanje. Podrobnejše informacije o tem srečanju bodo invalidi dobili pravočasno — VABLJENI pa še sedaj.

Povpraševanje po zdraviliški ponudbi na inozemskih tržiščih

Potovanja zaradi zdravja ali kot to imenujejo Nemci »Gesundheitsreisen« se s široko paleto različnih programov vedno bolj uveljavljajo na tržišču.

Kot sicer v turizmu, tudi na tem področju obstajajo določene zakonitosti in trženju vsakomur pravila igre, katera narekujejo vsakemu ponudniku, da se prilagaja in neprenehoma išče nove možnosti plasmaja.

Zdravilišče Rogaška Slatina se pojavlja na zunanjem tržišču kot po kapaciteti največji jugoslovanski zdraviliški ponudnik. To pomeni, da je jugoslovanska zdraviliška ponudba v inozemstvu še malo zastopana. Poleg slovenskih naravnih zdravilišč, združenih v poslovni skupnosti, se ostala jugoslovanska zdravilišča, morda z izjemo Igala in še nekaterih, komajda pojavljajo. Temu primerno je bilo v preteklih letih tudi težišče propagandne dejavnosti TZJ bolj na drugih vrstah jugoslovanske turistične ponudbe.

V zadnjem času se ti odnosi nekoliko spreminjajo in jugoslovanska zdraviliška ponudba se že pojavlja na skupnih predstavitvah jugoslovanske turistične ponudbe v inozemstvu kot poseben segment. Ob tem center za ekonomsko propagando pri gospodarski zbornici SR Slovenije v okviru sejemske in druge propagandne dejavnosti redno vključuje tudi zdravilišča. Poslovna skupnost slovenskih naravnih zdravilišč postavlja letni program propagandnih aktivnosti, s katerim planira posebne — samostojne propagandne nastope in druge akcije za pospeševanje prodaje.

Zdravilišče Rogaška Slatina se s svojimi službami za komuniciranje s trgom redno vključuje v skupne akcije pri omenjenih skupnostih. Ob tem samostojno in v sodelovanju s poslovnimi partnerji — organizatorji potovanja s posameznega področja — izvaja in pripravlja akcije na posameznih trgih. To so nastopi na sejnih, predstavitev ponudbe Rogaške na tržišču in v Rogaški Slatini, obiski novinarjev, zdravnikov, prodajalcev in drugih v Rogaški Slatini.

V preteklem obdobju smo uspeli pridobiti nekatere nove organizatorje potovanja in navezati stike z več novimi posredniki. To velja za Avstrijo, Italijo in Nemčijo, pa tudi v Švici, Izraelu in v ZDA se odpirajo nekatere možnosti.

Prvi aranžmaji so že v teku in bodoči uspeh je odvisen od tega, kako bodo gosti zadovoljni.

Konkurenca na zunanjem trgu je izredno velika, saj gospodarska kriza povzroča upadanje kupne moči. Obstajajo močni zaviralni mehanizmi npr. v ZR Nemčiji, ki odvrčajo zdraviliške goste od zdravljenja v tujini. V ZR Nemčiji je zdraviliška ponudba izredno razvita, lahko bi rekli preobsežna. Z zmanjšanjem socialnih pravic do zdravljenja se je število gostov v nemških zdraviliščih hitro zmanjšalo in zdravilišča so zaradi slabe zasedbe močno znižala cene. Ravno tako je ukinjena vrsta ugodnosti v primeru zdravljenja v inozemstvu. Možnosti za plasma so tako le za specialne programe, kjer gre za preventivo.

Tako v ZR Nemčiji kot na drugih tržiščih je treba izkoriščati objektivne prednosti kot so ugodna cena, lepo naravno okolje, kvaliteten naravni zdravilni faktor za dobro opremljeno in organizirano paleto različnih zdravstvenih programov.

Povezovanje z organizatorji potovanja je zelo pomembno zaradi tega, da se naša ponudba pojavi v čim več turističnih - potovalnih programih, predvsem v tistih, ki so specializirani za ponudbo »za zdravje«. Ravno tako pa je sodelovanje potrebno zaradi organiziranja dobrih transferjev in ostalega turističnega servisa.

Ostra selekcija na tržišču povzroča tudi, da so organizatorji potovanja zelo previdni ko gre za vključevanje novih ponudnikov v svoj program. Najpomembnejše je, da jih prepričamo o kvaliteti naših storitev, ponudimo primerne aranžmaje, ki so za potrošnike zanimivi in da korektno izpolnjujemo vse dogovorjene pogoje sodelovanja.

S skupnimi naporji na področju propagande, pospeševanja prodaje, prodajnih aktivnosti in na vseh področjih nudenja storitev bo možno zagotoviti oživitve obiska iz inozemstva ter kljub sicer neugodnim splošnim trendom v gospodarskih gibanjih dosegati zastavljene izvozne cilje. Brez vlaganj in močnega osebnega angažiranja tu ne gre. V vzpodbudo pri teh naporih so nam lahko rezultati iz letošnjega prvega polletja kjer se že kažejo prvi uspehi tega dela. Ne smemo pozabiti, da naš »image«, glede na to, da smo storitvena dejavnost, lahko gradimo le s kvalitetnim delom in dobrimi poslovnimi prijemi in zato je treba tako brez omahovanja nadaljevati.

Zagoda Milan

gaške Slatine se mineralna voda pojavlja tudi severozahodno od Rogaške Slatine, to je na področju Kostrivnice in Zgornjega Gabernika. Za to področje so karakteristični vodnjaki, katerih globina je znašala od 15 do 25 m. Pripomniti je potrebno, da se mineralna voda po kemijski sestavi razlikuje od Rogaške Slatine.

Primarno se voda nahaja v andezitnem tufu, ki na ožjem vrelčnem območju Rogaške Slatine prihaja na površje, medtem ko se proti zahodu in vzhodu spušča v globino, kar je dokazano z vrtino na Podplatu in v Sečovem.

Prelomnica pri raziskovanju mineralne vode in CO₂ plina je leto 1952. Vse večje potrebe po mineralni vodi so zahtevale nova zajetja mineralne vode.

Na predlog prof. ing. Bača, da se voda zajame v večji globini, kar je pa možno le z vrtnanjem, se je pričelo v Rogaški Slatini raziskovanje mineralne vode oziroma raziskovalno vrtnanje.

Potek raziskovanja z raziskovalnimi vrtinami je potekal takole:

- ožje vrelčno območje: leto 1952, 1953, 1955, 1958, 1965, 1967, 1968, 1970, 1975, 1977
- območje Sečovo: 1967, 1968, 1971
- območje Gabernik, Podplat, Kostrivnica: 1958, 1966, 1970, 1971, 1973, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979
- območje Rogatec: 1979

Geološko kartiranje je opravljeno na površini cca 40 km², zajema pa prostor vzhodno od ceste Podplat-Poljčane do maceljskih peščenjakov, na vzhodu do Žetal. Severna meja je donačka prelomnica, ki poteka ob južnem pobočju Boča, medtem ko južno mejo predstavljajo miocenske plasti. Cona plasti, ki je nosilec mineralne vode, je široka cca 4 km in dolga 10 km. Zaradi lažjega lociranja raziskovalnih vrtin so opravljene tudi geofizične meritve, katerih interpretacija daje pobudo za mikrolokacijo. Od geofizikalnih metod je uporabljena geoelektrika in neomagnetne meritve. Inštitut Jožef Stefan je prav tako opravil meritve glede starosti vode in njenega porekla. Raziskovalna dela opravlja Geološki zavod Ljubljana, nosilec raziskovalnih del pa je dipl. ing. geologije tov. Tone Nosan.

Glede na geološko — petrografsko sestavo omenjenega območja na eni strani in izredni tektoniki na drugi strani so raziskave rizične, saj od 75 vrtin, kolikor jih je bilo izvrtanih na ožjem in širšem območju Rogaške Slatine, imamo danes produktivnih oziroma izkoriščenih le 5 vrtin. Vrtine so v začetni fazi segle do globine 80 m, medtem ko so kasnejša vrtnanja dosegla tudi maksimalno globino 954 m.

Zdravilišče bo moralo še naprej skrbeti za dodatne vire mineralne vode, ker je le-ta temeljni pogoj za obstoj Zdravilišča.

Da bi se zavarovalo potencialno področje, kjer še ostaja možnost pridobitve dodatnih virov mineralne vode, je Zdravilišče sprožilo upravni postopek pri pristojnem organu za pridobitev raziskovalnega in eksploatacijskega prostora.

ing. Putanec Josip

Raziskave na vrelcih mineralne vode in CO₂ plina

Naravni pojavi mineralne vode in CO₂ plina v Rogaški Slatini segajo v daljšo preteklost. Največji podvig v preteklosti je bil storjen leta 1908, ko je ing. str. Knett dal odkopati približno 10 m globoke jarke z namenom, da na tej globini zajame mineralno vodo. S tem posegom so bili pridobljeni tri

tipi slatine: Donat, Styria in Tempel. Količine so zadostovale za tedanje potrebe. Domnevali so, da so bili obstoječi tipi vode odvisni od mešanja globinske vode s podtalnico, kar je bilo kasneje tudi strokovno in znanstveno dokazano.

Poleg ožjega vrelčnega območja Ro-

Ženski pevski zbor v Šentvidu pri Stični

Petnajsti tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični je bil letos posvečen miru, bratstvu in sožitju med narodi. 17. junija se je zbralo v mali dolenski vasi kar 268 pevskih zborov z 8000 pevci. Med njimi je bil tudi naš ženski pevski zbor. Tretjič smo prišle na to veliko manifestacijo. V komaj pregledni svečani povorki, ki se vije skozi Šentvid, opažamo vedno nove pevce, saj prihaja na tabor petja vsako leto več zborov. Šentvid je preplavljen s pevci, slovenska pesem se sliši vsepovsod. Nepozabni so trenutki, ko iz tisočerihih grl zadoni pesem. Nepozabni za nas pevce, pa tudi za poslušalce.

Marsikdo bo pomislil, kako to, da je ta mogočni tabor v tako majhnem kraju. Nič ni presenetljivo, saj smo se že prepričali, da za ta praznik petja živijo vsi krajan. Njihova gostoljub-

nost je prisotna na vsakem koraku. Navdušeno pozdravljajo pevce in pevke in kar poznajo nas že. Pa tudi pevci se med seboj kar precej poznajo. Za razpoznavanje so vsekakor dobrodošle enotne obleke posameznih zborov. Tudi me smo imele letos nove bele majice z znakom našega pokrovitelja Zdravilišča. Majice nam je pokrovitelj poklonil. Za razumevanje se v imenu vseh pevk kolektivno Zdravilišča iskreno zahvaljujem.

Tudi letošnji pevski tabor nam bo ostal v neizbrisnem spominu. To pa je tudi zagotovilo, da se bomo drugo leto zopet podale v lepo Dolenjsko in se udeležile 16. pevskega tabora. »Pojo naj ljudje!« je geslo pevskega tabora. Saj pesem je lepota, je volja, je moč! Pesem družijo ljudi in jih plemeniti.

Milica Libnik

Revija pihalnih orkestrrov

V okviru Srečanj bratstva — prijateljstva »Maribor Tezno 84« je bila v nedeljo 24. 6. 1984 v Rogaški Slatini revija pihalnih orkestrrov iz bratskih občin.

Na reviji so sodelovali PO Ormož pod vodstvom Slavka Petka, PO RKUD Železničar iz Koprivnice pod vodstvom Ivanušec Ivana, PO Svoboda Maribor Tezno pod vodstvom Kovačič Srečka, PO Ptuj pod vodstvom Antona Horvata

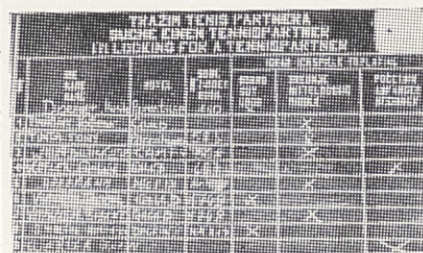
in PO Ivo Mihac iz Varaždina pod vodstvom Stjepana Srake.

Zaradi slabega vremena je bila revija v Zdraviliški dvorani. Po reviji smo povprašali obiskovalce in nastopajoče po oceni. Eni in drugi so bili zadovoljni. Godbeniki so celo izrazili željo, da bi ta revija postala tradicionalna.

Jože Herič

Iščem partnerja

Tudi ta fotografija dokazuje, da je poreška riviera med turistično najbolj urejenimi območji na naši obali. V Poreču, kjer imajo med drugim sto teniških igrišč, naenkrat pa se lahko v različnih oblikah rekreacije zabava kar 20.000 ljudi, se predvsem trudijo dvigniti zunajpaznensko porabo. To jim tudi uspeva, saj se jim danes steka 45 odstotkov dohodka iz nepaznenskih ponudbe. Tako so recimo v športnem centru pri hotelu Albatros postavili tablo, s pomočjo katere, si lahko ljubitelji tenisa poiščejo sebi primerne partnerja.

Telefoto: Tanjug

Posnemanja vredna zamisel iz Poreča.

Jugoslovanski ŠANSON Rogaška '84

V Slatini smo že nekaj časa iskali prireditelje, ki bi naj bila osrednja oziroma letos bomo pričeli v zdravilišču s prireditvijo pod naslovom »Jugoslovanski šanson — Rogaška 84«. Kot pove že sam naslov, bo prireditev na jugoslovanskem nivoju. Organizator je Zdravilišče, strokovno pa prireditelje usmerjata Bojan Adamič in Zvonko Špišič. Zanj smo se odločili zaradi tega, ker po besedah glasbenih strokovnjakov srečanja šansonjerov na jugoslovanskem nivoju ni.

Prireditve bo dva večera, 24. in 25. avgusta. Nastopili bodo pevci — šansonjeri: Zafir Hadžimanov, Radojka Šverko, Zvonko Zidarič, Jadranka Črnko, Hrvoje Hegedušič, Zvonko Špišič, Arsen Dedič, Majda Sepe, Meri Avsenak in Lado Leskovar. Nastopajoče bo spremljal 6-članski ansambel Bojana Adamiča in pianist Stepan Mihaljinec iz Zagreba.

Oba osrednja koncerta bodo spremljale še nekatere druge prireditve, kot so posvetovanje o tekstu in šansonu, nočne serenade idr. Na sodelovanje je pristala tudi RTV Ljubljana, ki bo posnela oba koncerta. Prireditve bo vodila priljubljena in simpatična »Mišika« iz ljubljanske TV.

Šansone smo organizirali z željo, da bi Rogaška dobila svojo osrednjo prireditve, ki bi bila odmevna v širšem prostoru in bi postala tradicionalna.

F. Plohl

ZAHVALA

Ob nenadni boleči izgubi dragega očeta Antona Stojnška se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz polnilnice, sindikatu in mladini Zdravilišča za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoči sin Tone

Ob izgubi drage mame se iskreno zahvaljujem sindikatu Zdravilišča in sodelavcem posloводства hotela Donat za darovano cvetje in izraze sožalja.

Žalouča Anica Kregar s sinovoma

Seminar o alkoholizmu

Udeležila sem se 6. supervizijskega seminarja o alkoholizmu, ki je bil v Kranjski gori od 20. 5. do 27. 5. 1984. Seminar se je začel s spoznavnim večerom, kjer smo se seminaristi in voditelji seminarja predstavili. Med udeleženci seminarja nas je bilo največ socialnih delavcev, nekaj pa tudi višjih medicinskih sester, psihologinj, dipl. pravnikov, sodnik, pedagog...

Seminar je bil sestavljen iz predavanj, skupinskega dela in rekreacije ter je potekal vsak dan od 6. ure do 22. ure. Različne teme o alkoholizmu so predavali priznani slovenski strokovnjaki s tega področja in sicer: Janez Rugelj, dr. sc. psihater; Jože Jakopič, psihater; Vinko Razboršek, psihater; Janez Klobučar, dr. stom.; Jože Ramovš, socialni delavec.

Seminar je izredno popestrilo skupinsko delo. Udeleženci seminarja smo bili razdeljeni v 2 skupini, ki sta ju vodila dr. J. Rugelj in J. Ramovš. S skupinskim delom smo v praksi spoznali delovanje oziroma način življenja in dela v skupini in vživljanje člana vanjo. Pri tem ni bilo teoretiziranja, ampak komuniciranje na osnovi lastnega doživljanja. Tako smo govorili o svojih osebnih izkušnjah, osebnih vprašanjih in dilemah, problemih, ..., po načelu socialnega učenja, pa naj se je obravnavalo katerokoli vprašanje. Obravnavali smo razne teme in vprašanja, ki smo jih sami predlagali. Posebej bi podčrtali temo za razmišljanje, ki se mi je zdela zelo zanimiva in aktualna: Kako sem usmerjen-a ali imeti ali biti. Vsak član skupine pa je imel tudi »svojih 5 minut«.

Seminarja sta se udeležila tudi 2 zdravljeni zakonska para, ki sta opisala pojav alkoholizma pri njih, doživljanje in potek zdravljenja. Iz primerov smo lahko spoznali, da se alkoholizem kljub temu, da je huda socialna bolezen, lahko uspešno zdravi. Vendar je pri tem potrebno izredno mnogo prizadevanj, volje in truda ne samo alkoholikov samih, ampak tudi njihovih žena in ostalih družinskih članov. Vsekakor pa je pri zdravljenju tudi

zelo pomembno aktivno sodelovanje delovnega okolja oziroma okolja, s katerim se zdravljenec srečuje.

Prisostvovali smo tudi sestanku terapevtske skupine, ki se ga je udeležilo približno 10 zdravljenih alkoholikov s soprogrami, nekateri pa tudi z otroci. Ta sestanek nam je nazorno prikazal partnersko zdravljenje alkoholizma in bolnih odnosov v družini.

Zaradi izredne »natrpanosti« seminarja je bila obvezna rekreacija, ki je vključevala jutranje razgibanje in tek na 2.800 m ter opoldanski tek na 10.000 m. V začetku je marsikdo čutil odpor do te rekreacije — teka, vendar smo jo vsi kljub tihemu »godrnjanju« nekaterih izvajali, včasih tudi v slabem vremenu. Kasneje pa nas je dosti udeležencev spremenilo mnenje oziroma odnos predvsem do teka. Spoznali smo, da se s trdno voljo marsikaj doseže, preteče se tudi 10 km, čeprav si pred tem marsikdo tega niti predstavljati ni mogel.

Preden sem se udeležila seminarja, so me nekateri opozorili, da moram biti dobro pripravljena, tako kondicijsko in s preštudirano predpisano literaturo kakor tudi psihično, češ, da je na teh seminarjih zelo strog režim. Na seminarju pa sem ugotovila, da je v teh opozorilih bilo precej pretiranega. Sicer je res, da je bil seminar zelo zahteven in da je bila obvezna udeležba na vseh delih seminarja ob strogo določenem času, vendar to ni nobenemu udeležencu škodovalo. Pač pa smo lahko sami spoznali in ugotovili, da je za uspešno zdravljenje alkoholizma potrebno izredno mnogo samopremagovanja in volje.

Na koncu bi še rada priporočila knjigo dr. J. Ruglja: Dolga pot, ki je na marsikoga naredila močan vtis. Priporočila bi jo tistim, ki jih zanima problem alkoholizma bodisi da imajo alkoholika ali morda še zmernega pivca v družini, bodisi med sodelavci, prijatelji ali znanci ter tistim, ki imajo posluh za zdrav način življenja.

Mikuljan Metoda

in v bližini pekarn. Žal sem prečitala to prepozno, ko sem spoznala že vse učinke. Zato pa bi bilo potrebno, da bi odbor za stanovanjska vprašanja imel strokovnjake, ki bi se spoznali na take stvari. Da bi vedeli kaka stanovanja imajo na razpolago in kake prosilce.

Dovšek Zinka

Kino ponovno v sestavi Zdravilišča

Tako je odločil referendum na predlog delavcev Kina.

Kino je bil ves čas, odkar se je uveljavil, v zdraviliški organizaciji. Raznotere reorganizacije gospodarstva pred 30 leti so ga izločile in mu določile samostojen status.

Stavba kina za Zdraviliškimi domom je leta 1958 pogorela. Dolgo časa smo bili brez kino predstav. Gledališko dvorano smo preuredili v kino dvorano in zopet pričeli s predvajanjem filmov. Predstave so bile vedno dobro obiskane, saj še ni bilo televizije.

Občinski inšpekcijski organi so nekajkrat prepovedali uporabo te dvorane, češ da ne zadošča potrebni statiki in bi se lahko zrušila v spodnjo veliko dvorano. Po večmesečnem čakanju — brez predstav in ko vmes ni bilo ničesar storjenega zaboljšanje statike — smo ponovno dobili uporabno dovoljenje. Vzrok? Menjal se je strokovnjak za statiko in ugotovil, da vsi izračuni govore v prid varnosti dvorane.

In bodoči načrti. Novi kulturni dom naj bi ga sprejel v svoje okrilje. Potrebna bi bila občutna sredstva za ureditev dvorane, pa jih ni.

Pravijo tudi, da bi bilo treba menjati programsko zasnovno. Delavci Kina zatrjujejo, da jim le sedanja zagotavlja rentabilno poslovanje. Kino je od 1. 7. 1984 vključen v organizacijo TOZD — Zdraviliška dejavnost.

S. Čujež

Ni vse zlato, kar se sveti

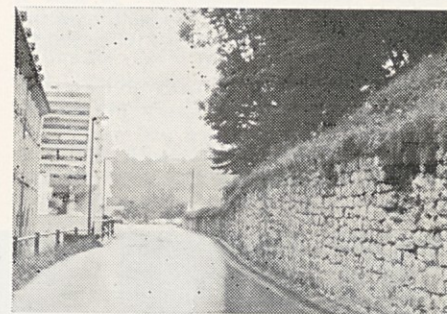
Miran Ogrin piše v enem od svojih znamenitih člankov, da Kitajska do pred dvema letoma ni imela stanovanjske politike. Gradila je stanovanjske bloke največ okrog tovarniških dimnikov, kot Sovjetska zveza po oktobrski revoluciji. Lahko pa bi zapisal tudi: ali kot Jugoslavija, konkretno Rogaska Slatina, ki še zdaj nima stanovanjske politike, saj je zgradila največji blok ob industrijskih objektih.

Ali je kdo izmeril moč hrupa, če je sploh v dovoljenih mejah, kadar komunala vklopi vse svoje zmogljivosti? V reviji Zdravje št. 61, str. 16 je zapisano: raziskovalci so enotnega mnenja, da močan in dolgotrajen hrup, pa tudi vsi drugi še tako blagi zvoki, ki jih ima človek za neprijetne in nadležne, povzročijo neugodne duševne in telesne reakcije in celo bolezni. Premetavanje, žaganje in piljenje železja ravno nasproti bloka nikakor niso prijetni zvoki. KORS s svojim precej močnim enakomernim hrupom od 5. ure zjutraj

do 24. ponoči ne razveseljuje človeka. Pekarna tudi ni tako nedolžna, kot bi kdo mislil. To je velik industrijski obrat in v nočni tišini je njeno obratovanje kar precej glasno. Toliko dimnikov in zračnikov pa najbrž nima za okras. Kadar je nizek pritisk, pa da še gradbeno (betonarna) svoje oblake prahu in stanovat v novem bloku ni prav nič v zadovoljstvo.

Vem za blok v Trbovljah, tudi zgrajen ob industrijskem objektu, vendar je že tako star, da je bil predviden za rušenje, zdaj pa je pod spomeniškim varstvom. Ne vem, če se je takratnim graditeljem posrečilo ali so načrtovali tako, da ima vsak stanovalec en prostor ob industrijskem objektu in en prostor na nasprotni strani. Če je potrebno, se lahko umakne. Stanovalec v novem bloku se nima kam umakniti, ker so vsi prostori na eni strani.

Nekje sem prečitala, da za ljudi, bolne na dihalih, niso primerna stanovanja v višjih nadstropjih, ob potoku

Domača bodica

OPRAVIČILO

Tov. PLEVČAK Mariji se opravičujemo zaradi neljube napake, do katere je prišlo v tekstu »Kadrovske novice ob prelomnici«. Pravilno bi se moralo glasiti... zaradi borih 8 ur (osem ur) ne pa 8 mesecev.

Obenem nam je tov. Plevčakova sporočila, da je že dobila izplačano razliko odpravnine pred izidom Vrelcev.

Problem sporazumevanja z gosti

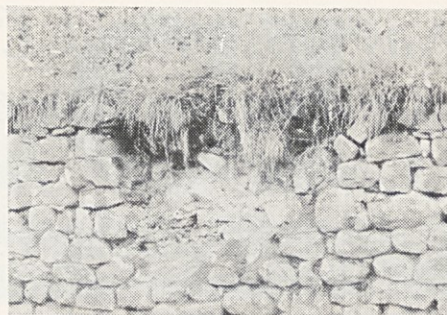
Neko nedeljsko popoldne. Gostja, avstrijska državljanka, je prišla vprašat v portirnico, kje bi lahko dobila malo limone. Rekla je, da ji je zdravnik priporočil, kadar ji po kaki hrani ne bo dobro, naj si ožme malo limone v kozarec vode in to popije. Zdaj da ji ni dobro, limone pa ne more kupiti, ker je nedelja. No, limono so dale kuharice, gostja pa je potem vsa zadovoljna še malo pokramljala o tem in onem. Na kraju je pripomnila, kako prijetno je v tuji deželi govoriti v svojem jeziku malo več in ne tako, da kdo odgovarja samo z ja ali ne!

Vsa Jugoslavija išče izhod iz gospodarskih težav v čim večjem izvozu. Naša dejavnost je taka, če hočemo izvažati, moramo privabiti kar se da veliko gostov s konvertibilnega področja in jih v času njihovega bivanja pri nas zadovoljiti tako, da se bodo radi vračali. V iskanju vseh mogočih možnosti, kako te goste zadovoljiti, pozabljamo ali pa posvečamo premalo pozornosti govorici.

Tov. Čuješ je že pred časom zapisal v Vrelcih, da ljudje pri nas vse manj govorijo tuje jezike. Ni zapisal, zakaj je tako. Prav gotovo so k temu veliko prispevali tisti, ki so pred leti sprejeli odločitev, da nagrajevanje za tuje jezike ni več potrebno. Ko so takrat pred leti potekale razprave o točkovanju delovnih mest, sem videla, da pri opisu del in nalog za hotelske vratarje —

za druge nisem gledala — ni zapisano, da mora vratar znati tuje jezike. Napravila sem vlogo na komisijo za ocenjevanje delovnih mest s pripombo, da vratar brez znanja tujih jezikov, kakršne ima goste v hotelu, ne more delati, saj ne more sprejemati niti telefonskih sporočil, niti ne more dajati informacij. Nerazumljivo je bilo takrat delo komisije, da tega predloga ni sprejela. Zdaj je gostja iz Amerike opisala ravno ta problem znanja tujih jezikov. Ona med drugim predlaga, naj bi se angleško govoreči gostje naučili nekaj slovenskih besed. To se lepo sliši, ampak mi prodajamo. Kaj ko bi se mi naučili tujih besed, pa ne samo angleščine, tudi znanje nemščine, posebno pa italijanščine ni zadovoljivo. Naučili pa naj bi se vsi, ki delamo z gosti, ne samo vratarji. Tako se bolje prodaja. Ali je kdo od tistih, ki so odpravili nagrajevanje, slišal in videl, kako klavrno izgleda sporazumevanje delavca z nepoznavanjem jezika? Res je, da Zdravilišče plača tečaje tujih jezikov vsakemu, ki se hoče učiti, ampak kaj, ko znanje ne pade samo v glavo. Za to je treba vložiti dosti truda. Zakaj pa bi se kdo trudil, če od tega nima nič? Hotele imamo, gostov pa zdaj ni toliko, da bi te hotele z lahkoto napolnili. Ne bi bilo odveč, če bi problem sporazumevanja s tujimi gosti začeli reševati drugače kot doslej.

Dovšek Zinka

Bodica bližje

Gostje o nas

VTISI IN OPAŽANJA

Letos sem bil prvič v Rogaški (od 10. 6. do 1. 7.). Od prihoda v Zdravilišče in prvega kontakta pa do konca bivanja sem se počutil kot doma. To je bil pozoren, gostoljuben, topel in zelo korekten odnos na vsakem koraku.

Medicinska služba in terapija so zelo dobro organizirane. Marsikdo bi se tu lahko kaj naučil. Nikjer ni niti čakanja niti nerveze. To je zares zgledna organizacija in zelo zaveden odnos do dela in pacienta — gosta.

Animatorji (vodilci) in športni delavci opravljajo svoje delo s strokovnim znanjem in s tem veliko pripomorejo k uspešni rekreaciji, zdravljenju in vsestranskemu počitku gostov.

Nenadomestljivi in izredno pomembni so športni tereni, trim steza, trim kabinet, trimska in druga tekmovanja, prav tako pa tudi trimski večeri. S tem si Zdravilišče dela zelo dobro propagando.

To, kar sem omenil, skupno z organiziranimi izleti in pikniki, ljudi hitro in uspešno zbližuje in utrjuje poti k trajnemu prijateljstvu. Prav to pa je izredno koristno tudi za Zdravilišče, saj se ljudje želijo spet vrniti v to prečudovito okolje in se prav tu srečati s prijatelji.

Edino pripombo bi imel zaradi preglasne glasbe, zlasti v slavnostni dvorani in nato, da se človek po kopanju ali plavanju v bazenu in po terapiji nima kje oddahniti. Skušajte razumeti položaj gosta, ki stanuje v oddaljenejših hotelih kot so Soča, Beograjski dom in drugi, zlasti ko je slabo vreme in mora še vroč takoj ven...

Na splošno vzeto, vam od srca čestitam. Še bom prišel, z veseljem!
Rog. Slatina, 30. 6. 1984

Miloslav Čabrilo
Dubrovnik, Bul. Lenjina br. 11

Nasmejmo se v avgustu

ZASKRBLJENA MATI

— Poslušajte, sosedu, tako pa res ne bo več šlo. Poglejte, štirje vaši otroci sedijo na moji česnji in jo obirajo!

— Joj, to je pa res grozno, štirje na drevesu, kje pa so vendar pustili spet malega?

V HOTELU

— Ali imate kakšno sobo s tekočo vodo?

— Imeli smo jo, pa smo letos popravili streho!

KOMU JE HUJE?

— Moja žena sovraži kuhanje in ga odločno odklanja.

— Pri meni je še huje: tudi moja sovraži kuhanje, pa vseeno kuha...

POMEMBNO VPRAŠANJE

— Očka, Petrček si tlači časopis v usta in ga žveči...

— Ali je današnji?

DOKAZ

— Se to padalo res zanesljivo odpre, je varno?

— Stoprocentno! Še nihče ga ni prinesel nazaj!

KONČNO

— Imam občutek, da me mož vara...

— Kako pa to?

— Že tri leta ga ni domov.

Naš gost Jožef Čuden „Leninov“ učenec

(pogovor z zanimivim gostom)

Zadnji seji uredniškega odbora nisem prisostvoval, a so mi vseeno dali nalogo: Intervju z zanimivim gostom. Joj, kot da bi bili takšni vselej prisotni. Že sem hotel protestirati, ko ti naslednji dan prikoraka v recepcijo Pošta prikupen očka. Z iskrivim pogledom preleti prostor, se nagne čez pult in vpraša: a imate p'r vas kakšno knjigo, v katero bi se dal kaj napisat? Ja očka, kaj bi pa vi radi napisali? Na vsaki recepciji imamo knjigo vtisov, pripomb in pritožb.

Veste, nekaj o sebi, nekaj iz moje ga življenja... in potem je pričelo iz te stare grče kar vreti. Namesto knjige se mu dal nekaj pol papirja in ga prisil, da mi vse to napiše, pa ne za knjigo, ampak za naš časopis.

Takoj je bil za stvar in je odšel na delo. Čez 2 dni je bil intervju v moji mapi. Pozneje sem razmišljal, da zanimivega gosta pravzaprav sploh ni težko najti. Posebej še med starejšimi ljudmi. Le pravilno vprašati jih je treba. So pa tudi izjeme, ki pridejo sami od sebe. Mogoče se jim zdi, da bi v svojem življenju lahko storili še nekaj dobrega za našo družbo, dali kak

no drugo dobili toliko pohval.

Njegov zapis je zanimiv tako po vsebini kot po rokopisu (za njegova leta), zato ga objavljamo v celoti. Njegovo čisto in preprosto izražanje brez tujk in frazerstva je pa lahko marsikomu za vzor.

»Upokojenec, rojen 17. 3. 1887. Sem postal član Zveze nemških kovinarjev leta 1912 v Nemčiji. Sem udeleženec ruske oktobrske revolucije. Leta 1917 sem delal v tovarni, kjer je delalo 100 ruskih delavcev, vsi so bili Leninovi boljševiki, med njimi sta bila dva Leninova učenca, eden je bil predsednik delavcev, z drugim sva pa v eni hiši skupaj stanovala in delala nas je v tej tovarni tudi šest vojnih ujetnikov. Delali smo škornjce in vozove za rdečo armado. Ti ruski delavci boljševiki so imeli zelo pogoste sestanke in zborovanja in od nas šest vojnih ujetkov sem se samo jaz udeleževal vseh sestankov in zborovanj teh delavcev boljševikov in tako sem tudi jaz postal leta 1917 Leninov boljševik. Z delavcem, ki je bil Leninov učenec, sva bila skoraj vsak dan po prostem času skupaj. Ta mi je veliko pripovedoval, kako je Lenin preprosto živel in pogosto imel zborovanja med delavci in jih učil, ka-

pameten nasvet iz svojega, izkušenj polnega življenja. A ta skomercializirani svet jih v svojem nenehnem tempu ne utegne več poslušati. O velikih ljudeh piše zgodovina — mali ljudje, ki so prav tako delček vsakega mozaikega zgodovine (brez njih se tudi o velikih ne bi pisalo) — pa odhajajo neopazno. Včasih celo na »veselje« ta velikih, o katerih piše zgodovina, ker so govorili resnico.

Leta 1948 je bil tudi Janez Čuden zaprt, ker je govoril resnico. Letos 2. maja ob 20. uri pa so mu dovolili celo nastop na TV Ljubljana. Oddaja je bila živa in med gledalci zelo lepo sprejeta. Po njegovi izjavi niso še za nobe-

ko naj se borijo za svoje delavske pravice. Mnogo me je učil o Leninovem nauku in o življenju ruskih delavcev, kako so se za dobe carjev borili in skrivali pred policaji in kozaki in kako mislijo sedaj preganjati buržuje po vsemu svetu in jih uničiti in pomagati delavcem vsega sveta, da bi delavci vsega sveta prevzeli oblast v svoje roke. In tem delavcem boljševikom sem tudi obljubil, ko pridem v svojo domovino, da bodem doma Leninov nauk delavce učil in ga razširjal in to obljubo sem tudi izpolnjeval.

Sem ustanovni član komunistične stranke Jugoslavije l. 1920.

Bil sem predsednik prve komuni-

stične podružnice na Gorenjskem na Javorniku pri Jesenicah, katero sem jaz organiziral z zavednimi delavci. To podružnico sem pa tudi jaz kot njen delegat zastopal na konferenci 11. 4. 1920 v Hotelu Tivoli, kjer nas je bilo zbranih 54 delegatov iz Slovenije, ki smo zastopali 20 podružnic z 12.000 člani in na tej konferenci sta bila dva merodajna tovariša iz Beograda in eden iz Zagreba. Kar so nam trije tovariši predlagali, smo slovenski delegati vse sprejeli in se še ta dan preimenovali iz socialistične delavske stranke Slovenije v socialistično delavsko stranko Jugoslavije (komunistov). Med drugo vojno sem pa v Ljubljani po svojih močeh delal kot aktivist v borbi proti združenim okupatorjem buržujem in za socializem. Sem član ZB NOV z dvojnimi štetjem. Sem odlikovan z redom bronasti venec. Prav lepa hvala vsem, kateri so imeli delo z menoj in me stregli v Zdraviliškem domu.

Jožef Čuden iz Ljubljane, Levstikova ul. 8

Rogaška Slatina, 29. 6. 1984

No očka Jožef, da ne bo to le vaš življenjepis, mi boste pa še nekaj povedali: predvsem me zanimiva vaš recept za tako dolgo življenje:

1. Nič tobaka. Tobak je strup.
2. Alkohola nikoli več kot za potrebo.
3. Domača kmečka hrana.
4. Delo!!! Veliko delati! Če verjame te ali ne, sem letos že za zimo drva nasekal.

Kaj pravite o današnji situaciji?

Kaj bi govoril — slabi gospodarji smo. Premalo delamo, preveč upravljamo. Pa potujemo. Včasih so to vse opravili veleposlaniki, ni bilo potrebno teh delegacij.

Pravzaprav se pa ne splača govoriti. Tudi šolani, ki bi morali kaj reči so tiho...

Kako je bilo pa prej? Kakšni ste bili leninisti?

Prej se je več delalo in delo se je spoštovalo. Lumpe in pijance smo kaznovali. Danes so pa faloti zaščiteni, pijanci pa imajo bolnice. Postrani se pa gleda tiste, ki v cerkev hodijo. Tudi Leninovi učenci so vernike spoštovali, pijance in nepridiprave pa preganjali. Ko me je enkrat Leninov učenec vprašal, kdo je bil po mojem mišljenju prvi komunist, sem dejal da Karl Marx. Nasmejala se je in rekla, da jih je Lenin učil: eden prvih komunistov je bil Kristus, prvi pa je bil prav gotovo Mojzes, ki je sestavil 10. zapovedi, ki so bile prvi pisani zakoni in so osnova vsemu komunizmu.

Ja, tudi cerkev nima zmeraj prav, ampak osnovni pojmi so pošteni. Jaz sem bil prej klerikalec, pozneje, ko sem videl svet in marsikaj »probal«, sem pa pričel drugače na vse gledati. Ampak 10 zapovedi je poštenih.

Pa pri nas ste sedaj prvič?

Do sedaj sem bil trikrat v Domu upokojencev, letos sem prvič v Zdraviliškem domu. No, do sedaj tudi nisem bil kdo ve kako bolan, pa tudi zaprosil nisem.

Tov. Jožef, pristrčna hvala za zanimiv pomenek in veselilo nas bo, če boste še kdaj naš gost.

Za naprej vam pa v imenu naših bralcev želim še trdnega zdravja, da bi tudi pri stotih letih še lahko pripravljali drva za zimo.

RUSTI